

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎ

การปรับปรุงแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจบางประเภท

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ

ด้านกฎหมาย ในการปฏิรูปกฎหมายให้มีกฎหมายที่ดีและมีเท่าที่จำเป็น

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ภายหลังการออกหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจบางประเภทที่เป็นการขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินให้มีการควบคุมอย่างเข้มงวดเป็นพิเศษในการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจบางประเภทที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตของประเทศในระยะยาว เพื่อนำเงินมาให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจที่สำคัญ ซึ่งสามารถช่วยพัฒนาประเทศและระบบเศรษฐกิจโดยรวมมากขึ้น ธปท. พบว่าในช่วงที่ผ่านมาบริบทในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินและหลักเกณฑ์การกำกับดูแลอื่นที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปจนมีผลให้ข้อกำหนดบางประการของหลักเกณฑ์มีความซ้ำซ้อนหรือไม่เป็นปัจจุบัน อันอาจสร้างความไม่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติของสถาบันการเงิน

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เนื่องจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวอาจไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงิน ตลอดจนมีความซ้ำซ้อนกับหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง จึงพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์เพื่อสร้างความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติของสถาบันการเงิน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

การพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หลักเกณฑ์ในภาพรวมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการประกอบธุรกิจในปัจจุบัน โดยยังคงหลักการเดิมที่เน้นให้สถาบันการเงินระมัดระวังในการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจบางประเภทที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตของประเทศในระยะยาวและอาจสร้างความเสี่ยงต่อเสถียรภาพของเศรษฐกิจการเงินในประเทศ รวมถึงการให้สถาบันการเงินมีการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมด้านสินเชื่ออย่างเหมาะสม

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

ปัจจุบันไม่มีวิธีอื่นนอกจากการออกหลักเกณฑ์ใหม่ หากไม่ปรับปรุงหลักเกณฑ์ ข้อกำหนดในบางเรื่องก็จะไม่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันและสร้างความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติแก่สถาบันการเงินได้

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

๔. การรับฟังความคิดเห็น

☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ร่างหลักเกณฑ์ฉบับนี้มีการปรับเนื้อหาสาระสำคัญบางประการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง สรุปดังนี้

(๑) นำหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อเพื่อการจัดหาที่อยู่อาศัยบางประเด็นที่ซ้ำซ้อนออกจากแนวนโยบายฉบับนี้ เนื่องจากปัจจุบันมีหลักเกณฑ์ว่าด้วยการกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่สถาบันการเงินต้องถือปฏิบัติแล้ว

(๒) นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรายงานข้อมูลสินเชื่อเพื่อธุรกิจสหกรณ์ทรัพย์และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยออก เนื่องจากปัจจุบันมีหลักเกณฑ์ว่าด้วยการส่งรายงานข้อมูลสินเชื่อเพื่อการกำกับดูแลสถาบันการเงิน (Regulatory Data Transformation: RDT credit) ที่ครอบคลุมการรายงานข้อมูลดังกล่าวแล้ว

(๓) นำหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อแก่ผู้ดำเนินกิจการทำนาทุ้งและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในป่าชายเลนออก เนื่องจาก ธปท. ได้มีการนำเสนอมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๕ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติแล้ว

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

หลักเกณฑ์ฯ ที่จะออกในครั้งนี้ กำหนดหน้าที่ที่สถาบันการเงินพึงปฏิบัติตาม

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อั้ว คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ธปท. ได้เปิดรับฟังความคิดเห็น รวมถึงชี้แจงและสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นระยะตลอดกระบวนการยกร่างหลักเกณฑ์ เพื่อให้สถาบันการเงินมีเวลาเตรียมความพร้อมเพื่อปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ก่อนที่หลักเกณฑ์จะมีผลบังคับใช้

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) ประชาชนมีความเชื่อมั่นในระบบการเงิน ผ่านการจัดสรรทรัพยากรของสถาบันการเงินไปยังกลุ่มที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น บนหลักการพิจารณาสินเชื่อที่ดีที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อประชาชนในระยะยาว

(๒) สถาบันการเงินสามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ได้อย่างเป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับบริบทการประกอบธุรกิจในปัจจุบันและหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ระบบการเงินมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ธปท. มีความพร้อมในการบังคับใช้กฎ โดยอาศัยกระบวนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามปกติที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จึงไม่มีต้นทุนเพิ่มเติม

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

สถาบันการเงินพิจารณาการทำธุรกรรมสินเชื่ออย่างรอบคอบและรัดกุม คำนึงถึงความเป็นไปได้ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นสนับสนุนการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อันจะช่วยพัฒนาประเทศและส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจโดยรวมเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

ประชาชนได้รับประโยชน์จากการที่สถาบันการเงินระดับระวางและพิจารณาอย่างเข้มงวดเป็นพิเศษในการให้สินเชื่อที่ไม่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการเพิ่มผลผลิตของประเทศในระยะยาว เช่น สินเชื่อที่อาจเอื้อต่อการหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์ของทางการ หรือสินเชื่อแก่ธุรกิจที่อาจขัดต่อศีลธรรมอันดี เพื่อนำเงินไปให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจที่สำคัญซึ่งสามารถช่วยพัฒนาประเทศและระบบเศรษฐกิจโดยรวมมากขึ้น อันจะส่งผลให้สังคมในภาพรวมมีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาวะ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ

การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์
อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายเศรษฐวุฒิ สุทธิวาหนฤพุดิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสาวอาภา พรเศรษฐ์ถาวร

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๕๘๓๗

อีเมล CP-RPD@bot.or.th